

4. Att fastställa gemensamma strategiska mål

Utvecklingen av policys och strategier som gynnar hälsa och välbefinnande bör stödjas och ska anses som ett gemensamt socialt mål. Det ska finnas en tydlig och långsiktig plan för att öka intresset och engagemanget hos andra aktörer. Följaktligen kan arbetet med sociala bestämningsfaktorer för hälsa intensifieras för att förebygga rådande hälsoklyftor.

5. Öka kunskapsutbyte och innovation

Det är angeläget att utvidga kunskapsbasen för att utveckla hälso- och sjukvårdspolitiken och ta itu med de sociala bestämningsfaktorerna för hälsa. Detta kan uppnås genom att satsa på kompetenshöjande insatser och skapa möjlighet för vidareutbildning av hälso- och sjukvårdspersonal och andra yrkesgrupper. Konceptet vilar på att dessa grupper ska kunna anpassa sig till den nya folkhälsostrategin samt att de ska kunna bemöta kraven på individcentrerad vård i en åldrande befolkning och i ett mångkulturellt samhälle. Processen kan ytterligare stödjas genom att använda befintliga tekniska och administrativa innovationer för att effektivisera och förbättra vården.

6. Öka deltagande

Befolkningens delaktighet i beslutsprocessen kan förbättras genom att involvera och aktivt engagera det civila samhället och dess organisationer i utformningen av hälsopolitiken. Det är också av stor vikt att utforma tydliga och begripliga hälsobudskap kring hälsoutmaningarna. På så sätt kan betydelsen av delaktighet förstås bättre och medborgarna får därmed ett större intresse av att påverka utformningen av individcentrerad hälso- och sjukvård.

MER INFORMATION

Kontie Moussa, epidemiolog, Enheten för folkhälsa och social hållbarhet, Region Skåne
kontie.mohamedmoussa@skane.se
040-675 32 99, 0768-89 03 00

Läs Health 2020 i sin helhet på WHO:s webbplats för Europa.

Health 2020 – Europas folkhälsostrategi

BAKGRUND

Hälsa och välbefinnande är centralt för ett gott liv och har en påverkan på både nuvarande och kommande generationer. Ekonomiska och sociala kriser i kombination med miljöhot, förändringar i sjukdomsmönster, demografi och migration ställer stora krav på regeringar och dess institutioner. Med detta som bakgrund har de 53 medlemsstaterna i WHO: s europeiska region enats om en ny gemensam hälsopolitisk strategi – Health 2020.

Medlemsländernas gemensamma mål är att åstadkomma betydande hälsoförbättringar och ökat välbefinnande i befolkningen, minska ojämlikhet i hälsa, stärka folkhälsan och bygga upp ett hållbart hälsosystem som har människan i centrum.

VISION OCH VÄRDEGRUND

Health 2020 har sitt ursprung i den värdegrund där hälsa uppfattas som en mänsklig rättighet. WHO:s samtliga medlemsstater har enats om följande: *"Alla människor ska ha möjlighet och stöd för att uppnå sin fulla hälso-potential samt välbefinnande. Alla aktörer ska samarbeta för att minska ojämlikheter i hälsa inom och utanför Europa"*

Värdegrunden och visionen för Health 2020 vilar på följande grundpelare:

- Universalitet
- Jämställdhet
- Tillgång till vård och möjlighet till rehabilitering
- Solidaritet
- Hållbarhet
- Rätten till att delta i beslutsfattande
- Världighet
- Anti-diskriminering
- Öppenhet
- Ansvar

Syftet med Health 2020

Health 2020 ger en samlad och övergripande värdegrund och politisk ram för hälsoutvecklingen i Europa. Ramverket omfattar realistiska men även utmanande mål, samt tydliggör verktyg för uppföljning, planering och genomförande. Health 2020-strategin kopplar samman ny evidens och stärker samstämmigheten med aktuell forskning inom olika områden. Health 2020 belyser också betydelsen av riktade insatser för att påverka hälsans bestämningsfaktorer.

Strategin är utformad för att ge vägledning i att möta nuvarande och kommande utmaningar i hälsa, där det krävs ändamålsenlig styrning och lösningar kring effektiva insatser. Den identifierar hur både hälsa och välbefinnande kan förbättras genom en hållbar och jämlik fördelning av hälsan. Hälsans jämlikhet kan i sin tur mätas genom åtgärder som skapar social sammanhållning, trygghet, arbete och privatliv, god hälsa och god utbildning.

Viktiga frågor i Health 2020

- Vilken typ av hälsopolitiska beslut och insatser åstadkommer störst hälsovinst och välbefinnande för EU:s befolkning?
- Hur kan medlemsstaterna nyttja knappa resurser på bästa sätt för att göra mätbara och rättvisa hälsovinster?
- Vilka möjligheter och typer av innovationer finns för att förverkliga visionen?
- Hur ska beredskapen se ut i Europa de kommande tio åren för att kunna bemöta de hälsorelaterade utmaningarna?
- Hur kan man påskynda åtgärder för att minska de rådande ojämlikheterna i hälsan?
- Vilka stödmekanismer finns på plats för att uppnå förbättrad hälsa och välbefinnande?

HEALTH 2020 – VIKTIGA MÅL

1. Att arbeta tillsammans mot ett gemensamt mål

Medlemsstaterna och WHO måste dra nytta av sina gemensamma styrkor för att främja hälsa och välbefinnande samt för att ta itu med de sociala bestämningsfaktorerna för hälsa och hälsoskillnader. Samtidigt handlar strategin om att nå ut till andra sektorer och samverkanspartners för att förstärka hälsoarbetet inom och mellan olika myndigheter.

2. Att generera bättre hälsa

För att generera bättre hälsa är det väsentligt att ytterligare öka antalet friska levnadsår, förbättra livskvaliteten för människor som lever med kronisk sjukdom, minska ojämlikhet i hälsa och hantera effekterna av de demografiska förändringarna.

3. Förbättra styrning och ledning

Det är viktigt att inom alla politikområden dra nytta av samhälleliga förändringar till förmån för hälsa. Konceptet hälsa bör förstärkas som en drivkraft för hållbar utveckling och välbefinnande. Målet kan uppnås genom att säkerställa att regeringschefer, parlamentariker och andra centrala aktörer och beslutsfattare i alla sektorer är medvetna om sitt ansvar för hälsa och välbefinnande. Dessa aktörer ska understryka att hälsofrämjande åtgärder kan garantera skydd och säkerhet för samhället.

Health 2020 betonar särskilt ökad jämlikhet i hälsa och bättre styrning och ledning som framgångsfaktorer. Ökat tvärsektorielt samarbete över myndighets- och förvaltningsgränser samt en effektiv ledning som främjar delaktighet och styrning av hälsa (som i sin tur minskar ojämlikheten i hälsa) anses som ett betydelsefullt strategiskt mål.